

Oslo, 22.08. 2011

Til:
Direktoratet for naturforvaltning (postmottak@dirnat.no)

KVOTE FOR LISENSJAKT PÅ BJØRN 2011 – KLAGE

Det vises til Direktoratet for naturforvaltning (DN) sitt vedtak datert 18.d.m. Vedtaket er blitt påklaget av Naturvernforbundet i e-post 19.d.m. Det ble da også bedt om at klagen ble gitt oppsettende virkning. Naturvernforbundets klage utdypes og begrunnes nærmere nedenfor:

Antatt individbestand og skadeutvikling gir ikke grunnlag for økt uttak.

Direktoratet har fastsatt en kvote på 19 dyr fordelt på regionene 5,6,7, og 8. Disse kommer i tillegg til kvote på 8 dyr som er fastsatt av nemnder med egen vedtaksmyndighet. Hittil i 2011 har det vært en registrert avgang på 13 bjørner, i det vesentlige gjennom skadefellinger i beitesesongen. I og med direktoratets og nemndenes vedtak om kvote for lisensjakt legges det opp til et totalt uttak på opptil 40 dyr i 2011. I 2010 var den totalt registrerte avgang av bjørn i Norge 10 dyr. I 2009 ble det funnet DNA fra 164 individer av bjørn på landsbasis, i 2010 fra 166 individer. Antall dokumenterte skader på beitedyr gikk ned fra 972 til 804 fra 2009 til 2010. Pr. 20.08. i 2011 er dokumenterte skader 354 mot 598 på samme tid i fjor, det vil si en nedgang på 40%. Ingen av disse tallene gir grunnlag for å tilstrebe noe nær en firedobling i uttaket av bjørn fra 2010 til 2011 slik konsekvensen av DN's vedtak kan bli. Naturvernforbundet anser dette som en fullstendig uakseptabel forvaltning av den meget begrensede forekomst av bjørn som i dag finnes i Norge.

Bestandsmålsetning og biologisk status tilsier sterk tilbakeholdenhet med fellingstillatelser.

Direktoratet sier i vedtaksdokumentet at bestanden av bjørn i Norge er betydelig under bestandsmålsetningen og at bestandsutviklingen er langsom. Dette, forsterket av det faktum at arten er klassifisert som sterkt truet på norsk rødliste, gjør det vanskelig å finne logisk sammenheng mellom direktoratets faktaopplysninger, målsetningen om betydelig oppbygging av bjørnebestanden og fastsettelsen av fellingskvote.

Naturmangfoldloven krever mer av forvaltningen enn kun at umiddelbar skade på bestandens overlevelsessevne unngås.

Som en del av grunnlaget for vedtaket hevdes det at et uttak på 19 dyr ikke vil skade bestandens overlevelse. Til dette vil Naturvernforbundet bemerke: For det første vil ikke felling av 19 dyr med hjemmel i direktoratets vedtak, utgjøre mer enn knapt halvparten av total avgang i landet som helhet. Dessuten viser direktoratets anførsel at følgene av naturmangfoldlovens regler ikke kan være riktig forstått. Som gjengitt av direktoratet, har Stortinget gjennom naturmangfoldlovens regler fastsatt at naturens arter skal forvaltes slik at de forekommer i levedyktige bestander i naturlige utbredelsesområder. Dette gir åpenbart helt

andre føringer for forvaltningen enn kun å unngå umiddelbar skade på bestandens overlevelsessevne. Direktoratets vedtak gir inntrykk av at forvaltningsoppgaven forstås slik at bestanden skal balanseres nærmest mulig grensen for utryddelse. En slik forvaltning kan ikke drives innenfor naturmangfoldlovens regler.

Vedtaket strider mot målsetningen om å bygge opp bjørnebestanden i Norge.

Av Stortingets vedtatte rovviltforlik fra juni 2011 følger det at forekomsten av bjørn i Norge skal økes betydelig fra dagens nivå, ikke reduseres. Med utgangspunkt i de registreringer man har av bjørn i Norge er det ganske klart at det totale uttak av bjørn som det legges opp til, vil medføre en reduksjon av bestanden. Det kan med andre ord igjen påvises manglende logisk sammenheng mellom vedtaket og de regler og retningslinjer som forvaltningen skal følge. Direktoratet angir selv at en oppnåelse av gjeldende bestandsmålsetning, selv om denne er meget beskjeden, betinger at uttak av bjørn begrenses til et minimum. Direktoratets vedtak reflekterer ikke dette faktum.

Det bygges på en uholdbar forståelse av begrepet arealdifferensiert forvaltning.

Direktoratet drøfter betydningen av arealdifferensiert rovdyrforvaltning. Også på dette punktet anser Naturvernforbundet at grunnleggende regelverk er misforstått. Direktoratet hevder at kvotefastsettelsen er forsvarlig fordi det dreier seg om en begrenset kvote innenfor nærmere avgrensede områder. At det ikke er godt grunnlag for å betegne selve kvoten som ”begrenset” er påvist ovenfor. At det også er helt unaturlig å betegne den som avgrenset geografisk, fremgår av direktoratets faktaopplysninger. Direktoratet benytter nå en terminologi hvor alt areal utenfor ynglesonene betegnes som ”prioriterte beiteområder”. Som det fremgår av de kart som er gjengitt i vedtaket, vil dette si det alt vesentlige av norsk landareal. Ynglesonene for bjørn fremstår i sammenlikning som både fragmenterte og små. Det er også slik at den avgang man har hatt av bjørn hittil i 2011, i alt 13 individer, har skjedd i eller i nærheten av ynglesonene. Potensialet for uttak av den totale lisenskvoten på 27 dyr vil åpenbart være størst i nærheten av ynglesonen. Det må forventes at direktoratets vedtak vil medføre et stort antall fellinger nær ynglesonene. Gitt de meget begrensede arealene ynglesonene utgjør, vil dette medføre at mulighetene for at ynglingsmålene skal oppnås, betydelig reduseres. Direktoratet legger nå tydeligvis til grunn at det ikke bare mangler målsetning om yngling utenfor ynglesonene, men at det på disse arealmessig meget betydelige områdene, er en målsetning å unngå yngling. Videre legges det åpenbart også til grunn at det i disse områdene er en målsetning i størst mulig grad å unngå forekomst av rovdyr. Dette under henvisning til at det dreier seg om ”prioriterte beiteområder”. Hvis det legges opp til at arten ikke skal yngle og for øvrig forekomme i minst mulig grad, vil det innebære en forvaltning som, på disse arealene, i beste fall er marginalt annerledes enn tidligere tiders åpne utryddelsespolitikk. Naturvernforbundet anser at dette viser at direktoratet har misforstått innholdet av grunnleggende regelverk. Dette følger av at naturmangfoldlovens målsetning om utbredelse av levedyktige bestander i naturlige utbredelsesområder, åpenbart ikke kan oppnås dersom det legges opp til noe nær en utryddelsespolitikk på det alt vesentlige av norske utmarksarealer. En slik forvaltning kan ikke utøves siden den vil bryte med de regler som Stortinget har gitt. Stortinget kan ikke på den ene siden ha ment at naturmangfoldlovens og Bernkonvensjonens regler og prinsipper skal etterleves og samtidig mene at forekomsten av

bjørn i Norge helt skal begrenses til noen små ynglesoner. En slik reservatstenkning er ikke bærekraftig og samsvarer ikke med Stortingets doble målsetning for rovdyrpolitikken.

Jakt spesielt på hannbjørn er ugjennomførlig og tar ikke hensyn til at forvaltningen skal være økosystembasert.

Direktoratet fremhever at hensikten med kvotevedtaket er at det skal skytes hannbjørn. Til dette må det først bemerkes at jegere ikke har noen mulighet til å sjekke kjønn på bjørnen før den skytes. Viktigere er likevel at dette viser at direktoratet har misforstått hva som ligger i bestandsmålsetningen. Å bruke antall registrerte ynglinger som kriterium ved vurdering av en levende viltbestands status, er fornuftig. Dette betyr imidlertid ikke at antall ynglinger som helt isolert størrelse utgjør selve målsetningen. Målsetningen er at det skal bygges opp bestand av bjørn i Norge som en del av den norsk-svenske bestanden. Dette er igjen basert på et ønske om at bjørn skal utgjøre en del av en helhetlig naturlig norsk fauna. Dette betyr at det er bjørnen som art, og da selvsagt med individer av begge kjønn, som skal bevares. I dette bildet er et individ av bjørn verdifullt uavhengig av kjønn. Når det er overvekt av hannbjørn i Norge i dag, skyldes det at norske arealer utgjør randsoner i forhold til svenske områder med god bestand av bjørn. I slike randsoner vil det naturlig være overskudd av hanndyr. Det kan forventes at dette vil utjevne seg noe etter hvert som binnene kommer inn på norsk territorium, men med den forvaltning som det legges opp til i Norge, vil norske arealer i overskuelig fremtid utgjøre randsoner. Det følger da av målsetningen om at bjørn skal ha en plass i norsk fauna og av den forvaltning man legger opp til, at det vil være relativt flere hanndyr på norsk enn på svensk side. Gitt målsetningen om å bygge opp bestanden av bjørn i Norge blir det da helt ulogisk å legge opp til jakt spesielt på hannbjørn. Med naturmangfoldloven ble grunnleggende økosystembaserte prinsipper innført i norsk lovgivning. Forvaltningen av bjørn skal derfor ta utgangspunkt i et ønske om at bjørnen skal utgjøre en naturlig del av norsk viltlevende fauna. Dette reflekteres ikke i direktoratets vedtak.

Naturvernforbundet ber om at klagen tas til følge og at DNs vedtak om kvote for lisensjakt på bjørn reduseres vesentlig.

Mvh
Naturvernforbundet

Arnodd Håpnes
Fagleder naturmangfold

Kjell Fredrik Løvold /s/
leder rovdyrnettverket